

Liturgie voor de (online) viering van zondag **17 april 2022 om 10.00 uur; Eerste Paasdag**

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Lector: Menso Bosma

Organist: Gert van der Schoor

Thema: Droog je tranen!

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

Viering beschikbaar:

10.00 uur live op www.kerkdienstgemist.nl

Alleen geluid: www.kerkomroep.nl

Live in en rond Ewoud op FM 103.2

Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

Verzoek voor voorbede in de dienst? Mail het naar E dienen@pgij.nl

- We staan stil bij de liturgische schikking bij *Johannes 20:1-18*

Waar de toekomst gesloten leek door de dood van Jezus, wordt deze op de Paasmorgen weer helemaal opengelegd. De Heer is opgestaan! En daarmee lijkt alles gezegd. De puzzelstukjes vallen op z'n plek. De stappen die we de afgelopen zes weken hebben gezet hebben ons bij de vreugde en verwondering van de volgelingen van Jezus gebracht. Het einde werd een nieuw begin, van waaruit we ons richten op de toekomst.

Een nieuw begin, een nieuwe lente. De groene takkenconstructie wordt bloeiend. Bloesems, tulpen, narcissen: de schikking bloeit.

- *Meditatieve tekst*

De aarde zit boordevol hemel
en elke struik hoe gewoon ook,
staat in lichterlaaie van God.
Maar enkel hij die het ziet
doet zijn schoenen uit.
De rest zit eromheen
en plukt bramen.

Nieuw leven, voor ieder die het wil zien en geloven. Het resoneert in dit gedicht van Elizabeth B. Browning

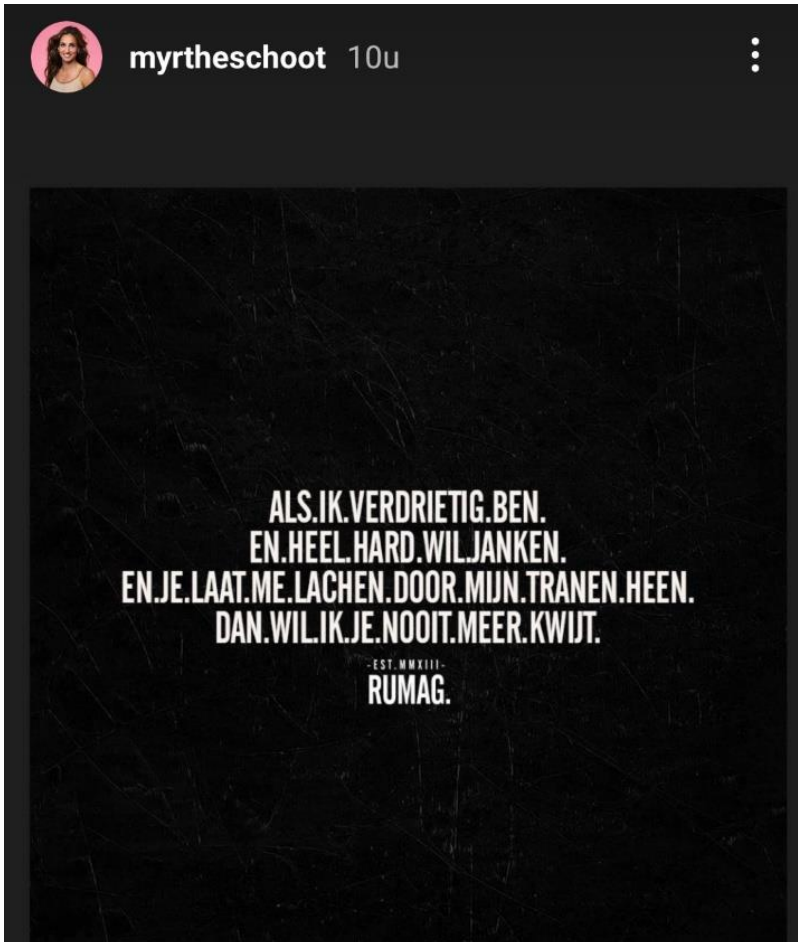

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf: "*Christ lag in Todesbanden*" - 3 bewerkingen van S. Scheidt, F.W. Zachau en J.S. Bach.
- v.: De Heer is opgestaan!
- a.: *De Heer is echt opgestaan!*
- Welkom door de voorganger

Goede morgen allemaal – hier in de kerk en via de camera's thuis. Welkom nu of later bij het terugkijken.

We komen hier met uiteenlopende gedachten en gevoelens. We zijn lang niet altijd of zomaar meteen in een feeststemming. Tranen van verdriet zijn niet op commando tranen van vreugde.

Zo komen we ieder met ons eigen verhaal. Zing maar mee!

- We zingen: Lied 288

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en orgelspel: Deel uit "*Le jour de Paques*"- A. P. F. Boëly
- We gaan staan
- Groet en Bemoediging
- We zingen: intochtlied: Psalm 116:2, 3 en 4
- Gebed aan het begin
- We gaan zitten
- We zingen: Lied 247:4
- Smeekgebed, besloten met het zingen van: "*Heer, ontferm U!, Heer, ontferm U! Heer, ontferm U!*"

Kyriegebed voor de paasmorgen

Om wel duizend dingen roepen wij:
verdriet en angst,
eenzaamheid,
haat en ruzie.
Zo kunnen we toch niet op weg gaan
naar de nieuwe aarde?

Om wel duizend mensen roepen wij:

mensen
 die aan de kant staan,
 niemand hebben
 die hen helpt op te staan
 om mee op weg te gaan
 naar de nieuwe aarde.

Om wel duizend woorden bidden wij
 die,
 wie troosteloos zijn
 kunnen troosten;
 wie wanhopig zijn
 hoop geven;
 wie leven in het donker,
 de ogen te openen, voor het PAASLICHT.

Ontferm U toch, o God,
 op duizenderlei wijze over al diegenen
 die proberen om op te staan
 en op weg te gaan
 naar de nieuwe aarde.

Daarom bidden en zingen we samen:

(Kätie van Bergen, *Vieren met kinderen in de gemeente*, p. 40.)

- We zingen (loflied): Lied 624:1 en 2

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

Op deze grote dag, o God,
 komt het hoge woord eruit:
 U bent zo met ons verbonden
 Dat geen macht ter wereld,
 geen onverbiddelijk lot
 en zelfs geen bittere dood
 ons van U kunnen scheiden.
 Maar omdat in onze oren
 dood een sterker woord dan leven is,
 vrees een sterker woord dan vreugde,
 haat een sterker woord dan liefde,
 bidden wij U, o God, :
 weerspreek al onze dooddoeners
 met uw opwekkende woorden.
 en leer ons de nieuwe namen kennen
 die U wilt geven
 aan wat door ons bestempeld wordt
 als waardeloos of hopeloos.
 Amen.

(Van der Zee, *In het huis* p. 72)

- Moment voor de kinderen

Het is Pasen!

Vertel aan de kinderen dat het vandaag Pasen is. Wie weet wat dat betekent?

Weet je misschien welke diensten we deze week allemaal hebben gehad?

- Palmzondag
- maandag, dinsdag en woensdag korte diensten.
- Witte Donderdag
- Goede Vrijdag
- Stille Zaterdag
- Paasnacht

- Paasmorgen: Vandaag vieren we dat Jezus opstaat uit de dood. Dat moet verwarrend en vrolijk zijn geweest voor alle vrienden en familieleden van Jezus. Daar gaat het verhaal van vandaag over.

- We zingen: *'Een slinger van verhalen'*, projectlied Veertigdagentijd 2022
- Het licht wordt door de kinderen meegenomen
- Eerste Schriftlezing: Psalm 42:1-6 (NBV21)

¹Voor de koorleider. Een kunstig lied van de Korachieten.

²Zoals een hinde smacht
naar stromend water,
zo smacht mijn ziel
naar U, o God.

³Mijn ziel dorst naar God,
naar de levende God,
wanneer mag ik nader komen
en voor God verschijnen?

⁴Tranen zijn mijn brood,
bij dag en bij nacht,
want heel de dag hoor ik zeggen:
‘Waar is dan je God?’

⁵Weemoed vervult mijn ziel
nu ik mij herinner hoe
ik meeliep in een dichte stoet
en optrok naar het huis van God –
een feestende menigte,
juichend en lovend.

⁶Wat ben je bedroefd, mijn ziel,
en onrustig in mij.
Vestig je hoop op God,
eens zal ik Hem weer loven,
mijn God, die mij ziet en redt.

- We zingen: Psalm 91A:1 en 3

- Tweede Schriftlezing: Johannes 20:1-2 en 11-18 (NBV21)

¹Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria van Magdala bij het graf. Ze zag dat de steen voor het graf was weggehaald. ²Ze liep snel weg, naar Simon Petrus en de andere leerling, van wie Jezus veel hield, en zei: ‘Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald en we weten niet waar ze Hem nu neergelegd hebben.’

...

¹¹Maria stond bij het graf en huilde. Huilend boog ze zich naar het graf, ¹²en daar zag ze twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. ¹³‘Waarom huil je?’ vroegen ze haar. Ze zei: ‘Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze Hem hebben neergelegd.’ ¹⁴Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan, maar ze wist niet dat het Jezus was. ¹⁵‘Waarom huil je?’ vroeg Jezus. ‘Wie zoek je?’ Maria dacht dat het de tuinman was en zei: ‘Als u Hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u Hem hebt neergelegd, dan kan ik Hem meenemen.’ ¹⁶Jezus zei tegen haar: ‘Maria!’ Ze draaide zich om en zei: ‘Rabboeni!’ (Dit Hebreeuwse woord betekent ‘meester’.) ¹⁷‘Houd Me niet vast,’ zei Jezus. ‘Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader. Ga naar mijn broeders en zeg tegen hen dat Ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.’

¹⁸Maria van Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen: ‘Ik heb de Heer gezien!’ En ze vertelde alles wat Hij tegen haar gezegd had.

- We zingen: Lied 619:2,3 en 4

- Derde Schriftlezing: Openbaring 21:1-4 (NBV21)

¹Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer. ²Toen zag ik de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel neerdalen, bij God vandaan. Ze was als een bruid die zich mooi heeft gemaakt voor haar man en hem opwacht. ³Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: ‘Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. ⁴Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.’

- We zingen: Lied 766:3
- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Tranen – je hebt tranen van verdriet. En je hebt tranen – ja zeker: van vreugde. Lachen en huilen liggen soms rakelings dicht bij elkaar. Vreugdetranen – geen probleem. Laat maar stromen! En tranen van verdriet – dan maar snel adviseren: ‘Droog je tranen!’?

We zijn de Veertigdagentijd op 6 maart begonnen met een verhaal over Maria, de zus van Marta, die de voeten van Jezus zalfde (Johannes 11:55-12:11). Vandaag op paasmorgen lezen we over Maria van Magdala, die ontdekt dat het graf waarin Jezus is gelegd leeg is.

De naam Maria is in Israël een naam met een geschiedenis. Het is niet alleen de naam van de moeder van Jezus en van de andere Maria’s uit het Nieuwe Testament; in de Hebreeuwse vorm ‘Maryam’ komt deze naam ook voor in het Oude Testament. Het is de naam van de zus van Mozes, die op de uitkijk stond toen Mozes in het biezen mandje lag. Zij zong later een lied, toen Israël op weg was naar het beloofde land. Letterlijk en figuurlijk stond Maryam aan de wieg van Israëls bevrijding. En nu staat ze dat opnieuw, wanneer Maria als eerste ontdekt dat het graf van Jezus leeg is. Het is een naam met een geschiedenis, en ook een naam met toekomst!

Maria ziet in eerste instantie alleen een leeg graf. Ze gaat ervanuit dat het lichaam van Jezus is weggehaald en weet niet waar het is neergelegd. Hoe Simon Petrus en de zogenaamde andere leerling reageren, sla ik vandaag over.

Maria loopt in haar eentje rond. In rouw om het verlies van Jezus. Ze wil bij hem in de buurt zijn, ook al is hij gestorven en begraven. Het wordt een harde confrontatie: Jezus is weg. Er is geen letterlijke nabijheid meer.

En dan komen de tranen bij Maria. Huilend staat ze daar. We hebben eerder bij Johannes gelezen dat Jezus hilde bij een graf. Toen was het omdat zijn vriend Lazarus was overleden. Emoties worden niet opzij gezet of genegeerd in de Bijbel. Integendeel – ze zijn er. Ze mogen er zijn. Huilend buigt Maria zich naar het graf. Ze ziet engelen in witte kleren. “... een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. ¹³ ‘Waarom huil je?’ vroegen ze haar.” Ze is verward, radeloos. Ze weet het niet meer. Waar is mijn Heer gebleven? Ze zit toch soort van muurvast in het geloof dat Hij dood is. Er is geen spoor van hoop. Dood is dood, leeg is leeg, en haar verdoofde verstand is niet in staat om verder te zien dan deze kale, domme feiten. Ze draait zich om, weg van de engelen. Van wie kan ze nog wat verwachten? Met dat ze zich omdraait, ziet ze een ander staan. De evangelist maakt meteen duidelijk: Dat is Jezus. Maar Maria heeft het niet in de gaten. Ze ziet in de voor haar onbekende persoon de tuinman staan. Weer klinkt de vraag: “Waarom huil je?” En weer spreekt ze van haar radeloosheid: Waar is hij toch, mijn Heer?

Dan klinkt haar naam: “*Maria!*” Maria herkent Jezus meteen nadat Hij haar naam genoemd heeft. Maria's ogen worden geopend, niet omdat ze iets ziet, maar omdat ze iets hoort. Haar naam. Roept Jezus vrolijk haar naam? Warm en betrokken? Blij verrast? Duidelijk is in ieder geval dat het voor

Maria genoeg is om Jezus te herkennen. Het is voor haar blijkbaar een stem die ze uit duizenden herkent. *'Rabboeni!'* antwoordt ze. Meester!

Het licht breekt door, een nieuwe morgen, een nieuwe schepping. Gods verhaal met deze mens is niet afgelopen. Het begin begint opnieuw. Het woord spreekt en de duisternis wijkt. De tuin van het graf wordt de tuin waar God met deze mens komt wandelen. Jezus is opgestaan! De tuinman die licht en leven brengt waar chaos en dood het voor het zeggen lijken te hebben. Het antwoord op de vraag 'Waar is Hij?' is: 'Luister maar, en dan zul je zien dat Hij nabij is, leven gevend.'

Maar na Pasen is niet alles weer hetzelfde als voor die tijd. Jezus slaat niet zijn arm om de schouders van Maria en de andere leerlingen, waarna ze weer verder wandelen om het evangelie te verkondigen. Jezus laat zich niet vasthouden. Ook niet door Maria. Jezus ligt niet in een graf, hij is niet dood en voorbij. Maar het is ook niet hetzelfde als voor zijn dood. Af en toe zal hij verschijnen aan zijn leerlingen. Zo zal hij laten zien dat God nooit stopt met het verhaal dat hij met mensen begonnen is. Er is opstanding. Leven. Toekomst. Troost.

Dus dan maar zeggen: 'Droog je tranen!'

Je kunt dat veel te snel en te makkelijk zeggen. Of je bent misschien niet of nog niet de goede persoon om het te zeggen.

Tranen van verdriet zijn er vele.

Je kunt om een heleboel verschillende manier huilen. Het overlijden van een geliefde, een dierbare. Ziekte, echtscheiding, beperking, teleurstelling, eenzaamheid, pesterij, verlies en nog meer.

En je kunt om dat ene van jou heel veel huilen. Zakdoek na zakdoek.

De dichter van Psalm 43 (en 43 die er bij hoort) zit in diep ellende. En dan klinkt:

*⁴Tranen zijn mijn brood,
bij dag en bij nacht,
want heel de dag hoor ik zeggen:
'Waar is dan je God?'*

En dan maar simpel zeggen: Kom op, droog je tranen! Nee – dat is echt te gemakkelijk. En schadelijk zelfs, denk ik. Je tranen onderdrukken, ze wegmoffelen, ze verbijten dat is niet goed. Je moet ook kunnen uithuilen.

Willem Wilmink zegt ergens:

Huilen is gezond

*Leg nu die krant maar even neer,
echt lezen doe je toch niet meer,
huil nou maar even.
Ja, tegen iemands lichaam aan
zou dat natuurlijk beter gaan,
maar huil nou even.*

*Dat jij de enige niet bent,
dat is een troost die je al kent,
dus huil maar even.
Een ander troosten voor verdriet
dat kan ook niet, dat kan ook niet,
maar huil toch even.*

Altijd maar flink zijn is niet goed:

*als je niet weet hoe 't verder moet,
huil dan toch even.
Straks, met nog tranen langs je kin
denk je ineens: ik heb weer zin,
om door te leven.*

Willem Wilmink, in: Het beloofde land, 2002.

Huilen maakt je kwetsbaar. Maar is echt geen teken van zwakte!

En als je dan uitgehuild bent, als het verdriet uit hoofd en hart is weggestroomd – dan komt er misschien ook wel meer ruimte voor de boodschap van Pasen. Dat je om de dood niet meer hoeft te huilen. Tenminste niet de hele tijd. Je hoeft niet in je tranen te verdrinken. Niet in je verdriet te zwelgen. Maar je mag vertrouwen op een nieuw evenwicht, een nieuwe balans.

Toch komen er vast wéér tranen. Dat is in onze situatie, in onze wereld niet anders. En gaan we zeker opnieuw huilen. Je kunt aan het drogen blijven...

Daarom kijken we ook uit naar die totaal nieuwe bedeling die we verwachten. De toekomst van het Rijk van God. Van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Als God bij ons komt wonen. Dan hoeven wij geen tranen meer te drogen, Niet bij ons zelf, niet bij een ander. Dan droogt God onze tranen. Dan is het helemaal Pasen!

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel: "*Jesu, meine Zuversicht*" - M. Reger
- We zingen: Lied 800:1 en 3

DIENST VAN HET ANTWOORD

- We luisteren naar de melodie van Lied 730: '*Heer herinner U de namen ...*'

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader
- Delen van de bloemengroet

- Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug en wie dat wil kan de kinderen uit de crèche

ophalen.

- Inzameling van de gaven:

- 1e collecte: Veilig koken en meer inkomen voor vrouwen Bangladesh

In Bangladesh koken de vrouwen veel op houtovens. Deze zijn duur, gebruiken veel hout en de rook veroorzaakt gezondheidsproblemen. Een vernieuwd kooktoestel veroorzaakt minder rook, maar zet bovendien de helft van het verstookte hout en groenafval om in biochar. De vrouwen vermengen dit met organische mest van hun vee en verkopen de biochar als natuurlijke bodemverrijker. De biochar vergroot de bodemvruchtbaarheid en houdt water langer vast - een groot voordeel in droge periodes. De biochar levert daardoor een belangrijke bijdrage aan een hogere voedselproductie. Heel belangrijk in een land waar de voedselvoorziening ernstig bedreigd wordt door overstromingen of juist door droogte.

- 2^e collecte: College van Kerkrentmeesters

Het is nu nog alleen aan de uitgang van de kerkzaal mogelijk om uw gaven te delen. Daarnaast kunt u in de kerk en thuis ook digitaal bijdragen. We doen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied.

Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- U kunt bijdragen via deze QR code.

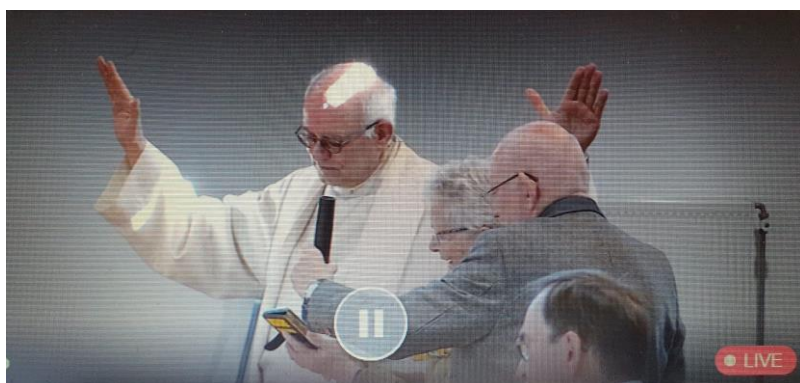
Wij danken u van harte voor uw gift!

Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

AAN HET EINDE

- We zingen: slotlied (staande): Lied 634

- Uitzending en Zegen

(de zegen uitgesproken via een vertaal app vanwege de Oekraïense gasten in de kerkdienst)

(Angelika Scholte-Reh)

God zegent je!

God behoedt je

In alle pijn en alle verdriet

En laat je steeds weer

vreugde en licht vinden.

God gaat met je mee,
als het leven zwaar wordt.
Dan sterkt hij je rug
en bemoedigt je
met zijn liefde en goedheid.

God is aan je zij,
als je de zin dreigt te verliezen.
Dan opent God je verstand en laat je het leven
in al zijn intensiteit beleven.

God vervult je
met zijn goede Geest,
dat je hier en nu
dankbaar alle zegen ontvangt waarmee God je leven vult.

Zo zegent je
de drie-enige God,
Vader, Zoon en Heilige Geest.

- We zingen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel: Paraphrase over "*U zij de Glorie*" A. Guilmant